

Aan de hand van praktijkvoorbeelden schrijven drie dierenartsen over ziekten in de melkveehouderij. Dierenarts Toon Meesters uit Roosendaal, Jef Laureyns, verbonden aan de Universiteit Gent (en dierenarts te Merelbeke) en Jan Dijkhuizen, werkzaam bij de Graafschap dierenartsen te Vorden, wisselen elkaar af bij een beschrijving van ziektebeeld tot behandeling.

Verhoogd totaal eiwit in bloed correspondeert met diagnose scherp in

Magneet tegen scherp in

Met veel moeite en een hevig gekrabbel met de achterpoten komt de koe overeind. De temperatuur is normaal. Ik loop om de koe heen. Ik voel aan de oren: die zijn koud, ik trek eens aan het vel: dat voelt stug en droog aan, en ik beluister met de stethoscoop de verschillende orgaansystemen: ik constateer geen afwijkingen. Als ik met mijn gehandschoende arm het binnenste van de koe voel, valt alleen de plakkerige mest op. De pens is hooguit aan het rommelen. Ik vertel de veehouder dat ik aan 'scherp in' denk, omdat de koe zo'n angstige blik in haar ogen krijgt als ik haar onder in de buik por. Dat zou ook goed de plotse afname in melkproductie kunnen verklaren. Uit Deens onderzoek naar scherp in-diagnoses door de veearts en de bevindingen op het slachthuis blijkt dat deze niet vaak overeenkomen. Alleen bij ernstige complicaties, zoals hartzakontsteking en buikvliesontsteking klopt de diagnose vaker. Uit datzelfde onderzoek blijkt dat een verhoogd totaal eiwit in het bloed wel aardig goed correspondeert met de diagnose scherp in. Dus ik neem bloed af, schiet een magneet in de koe en zet het dier op antibiotica en ontstekingsremmers. Met een ingenieus apparaatje – de spectrofotometer – bepaal ik op de praktijk het totaal eiwit. Dat is duidelijk verhoogd. Op pirDAP check ik even het verloop van de melkgift van deze koe in haar huidige lactatie. Ik kom erachter dat de problemen van de koe niet van vandaag op gisteren zijn ontstaan. 'De ingestelde therapie kan worden voortgezet', vertel ik door de telefoon. Een aantal dagen later krijg ik een telefoontje. De koe knapte langzaam op, maar de antibiotica was op. Ik adviseerde de veehouder nog even door te gaan met behandelen.

De encyclopedie **'scherp in of 'tyrewire disease'**

Het verorberen van vreemde voorwerpen die de netmaag kunnen aanprikken, is een tot de verbeelding sprekende aandoening. Door de honingraatstructuur van de netmaag en het sterke samentrekken van de netmaag bij het begin van een penscontractiecyclus is het voor een scherp draadje goed mogelijk om de dunne netmaagwand aan te prikken. De duidelijkste symptomen ontstaan als het draadje door de wand heen prikt en een buikvliesontsteking veroorzaakt.

Een hartzakontsteking is een andere dramatische complicatie. Vaker worden bij operaties of secties oude verklevingen gevonden die nooit eerder zijn opgemerkt. Op de pathologietafel wordt het vreemde voorwerp meestal niet teruggevonden.

In Engelstalige landen staat scherp in bekend als 'tyrewire disease'. Een autoband (tyre) die meedraait in de mengvoerwagen kan namelijk een epidemie aan scherpaandoeningen geven. Van een magneet is aangetoond dat het bij scherp in een draad (wire) kan terugtrekken en neutraliseren. Een magneet inbrengen is vooral nuttig als er nog geen problemen zijn. Vanaf de leeftijd van vijftien maanden kan een magneet preventief worden ingegeven. Met een kompas is later te zien of de magneet er nog zit.